**Otázka:** Správní řízení

**Předmět:** Právo

**Přidal(a):** Martulinka56

Pojem a podstata:

- jako postup správních orgánů předcházející konstitutivnímu, autoritativnímu, vrchnostenskému rozhodnutí o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob.
- „ Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem (cílem) je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby“,
- nebo jako deklaratorní osvědčení jejich existence či neexistence
- „ Správní řízení je postup správního orgánu, jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba právo nebo povinnost má nebo nemá“.
- Správní řízení lze tedy zjednodušeně charakterizovat jako určitý kvalifikovaný postup, který končí vydáním rozhodnutí správního orgánu, jakožto individuálního správního aktu

Správní orgán:

- postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy, a všechny je označuje společným pojmem „správní orgán“.

Pozitivní vymezení působnosti:

1. **orgány moci výkonné,** tedy státní správy, např. ministerstva, další ústřední orgány

státní správy (specializované územní orgány – dekoncentrované orgány státní správy)
2. **orgány územních samosprávných celků,** tedy samosprávné orgány obcí a krajů
3. **právnické a fyzické osoby,** pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy

Negativní vymezení působnosti:

1. ve vztazích mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti v rozsahu definovaném zákonem o obcích a zákonem o krajích,
2. ve věcech občanskoprávních, obchodněprávních a pracovněprávních úkonů prováděných správními orgány.
3. při postupech v soukromoprávních vztazích mezi správním úřadem na jedné straně a dalšími subjekty. Pojem „postup při výkonu veřejné správy“ značí, že se nejedná o činnost soukromoprávní, při které správní orgán vystupuje jako účastník soukromoprávního vztahu.

Obecná úprava:

- Obecná úprava správního řízení vymezuje, že správní řád nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí obecně při postupu správních orgánů v oblasti veřejné správy ve všech zákonem výslovně neupravených případech, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud není zákonem výslovně stanoven odlišný postup.

Zvláštní úprava:

- Zvláštní úprava správního řízení vychází se shora uvedených výjimek. Zvláštní zákon pak může stanovit odlišně nejen celý procesní režim, ale zejména některé procesní instituty, jako například doručování, lhůty pro vydání rozhodnutí apod. těchto případech má před správním řádem přednost zvláštní právní úprava (stavební zákon, přestupkový zákon apod.).

Zásady správního řízení:

- zásada legality (zákonnosti) – § 2 odst. 1
- zásada zákazu zneužití správního uvážení – § 2 odst. 2
- zásada ochrany dobré víry – § 2 odst. 3
- zásada souladu s veřejným zájmem – § 2 odst. 4
- zásada materiální neboli objektivní pravdy – § 3
- zásada vztahu správního orgánu k dotčené osobě – § 4
- zásada smírného odstranění rozporů – § 5
- zásada rychlosti a hospodárnosti řízení neboli zásada procesní ekonomie řízení – § 6
- zásada rovnosti účastníků řízení neboli zásada zákazu diskriminace – § 7
- zásada součinnosti – zásada vzájemné spolupráce v zájmu „dobré správy“ – § 8
- zásada písemnosti modifikovaná zásadou ústnosti
- zásada neveřejnosti modifikovaná zásadou veřejnosti
- zásada dvouinstančnosti

- **Zásada zákonitosti:**
  - v praxi znamená, že správní úřad je vázán toliko zákonem nebo normou vyšší právní síly
- **Zásada správního uvážení:**
  - v praxi znamená, že správní úřad je při výkladu neurčitých pojmů a při aplikaci zákona v rámci jím stanoveného rozmezí výslovně vázán v prvé řadě gramatickým výkladem konkrétního ustanovení. Dalším limitujícím kritériem omezujícím správní uvážení jsou zásady hmotně a procesně právní logiky
  - může do určité míry korigovat ústřední správní úřad
- **Zásada ochranné víry:**
  - Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká
- **Zásada souladu s veřejným zájmem:**
  - zájem všech občanů jako celku na způsobu řešení konkrétního právního vztahu
- **Zásada materiální pravdy:**
  - Nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný

**Vztah k osobám: Služba veřejnosti:**

- Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti

správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.

**Uvědomění o úkonu:**

- Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.

**Poučení:**

- Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.

**Uplatnění práv:**

- Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

**Advokát:**

- Na základě plné moci zastupuje účastníka správního řízení
- Placená služba
- Postupuje s odbornou péčí
- Odpovědnost za případnou škodu

**Smírné odstranění rozporů:**

- Pokud to povaha projednávané věci umožňuje, pokusí se správní orgán o smírné

odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci.

- **Jiné řešení: Mediace:**
- Řešení problému prostřednictvím prostředníka: M E D I Á T O R A
- Cílem je uzavření dohody, která bude vyvážená, v zájmu obou stran
- Fyzická osoba
- Nezávislá osoba
- Vzdělaná osoba
- Osoba znající techniky mediace

**Výhody mediace:**

- Rychlejší
- Levnější
- Strany mohou ovlivňovat výsledek
- Spokojenost obou stran

**Proces mediace:**

- Medianti sdělí svůj postoj mediátorovi
- Mediátor komunikuje se stranami
- Strany získají nadhled nad situací
- Strany komunikují mezi sebou
- Strany hledají řešení
- Strany sepisují dohodu
- Co přitom dělá mediátor?
- Snaží se přimět strany, aby prošly shora uvedeným

- **Zásada rychlosti:**
  - Je třeba rozhodnout:
  - Bezodkladně
  - Do 30 dnů
  - Jen výjimečně lze prodloužit

- **Zásada rovnosti:**
    - Všichni účastníci jsou si ve správním řízení rovni

- **Zásada součinnosti:**
    - Spolupráce mezi správními orgány
    - Spolupráce mezi správním orgánem a účastníky

- **Zásada písemnosti:**
    - Na rozdíl od jiného řízení, správní řízení je zejména písemné.
    - Správní orgán vede spis, ve kterém je zaznamenán celý průběh řízení

- **Zásada neveřejnosti:**
    - Není – li stanovena výjimka, správnímu řízení není přítomna žádná třetí osoba
    - Účastní se tedy pouze správní orgán a účastníci